

Emil Zaitz

Kraków - Śródmieście. Brama Floriańska

Informator Archeologiczny : badania 8, 235-236

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

oraz fragmenty naczyń nowożytnych i średniowiecznych /XV-XVI w./.
W środkowej części warstwy wystąpił zwarty poziom niewielkich kamieni wapiennych i otoczaków rzecznych tworzących bruk.

- Następnie uchwycono warstwę o miąższości 8-15 cm z fragmentami naczyń średniowiecznych i późnośredniowiecznych /XIII - początek XIV/. Warstewka ta jest pozostałością średniowiecznego poziomu użytkowego.
- Na głębokości 230-260 cm zalegała warstwa z dużą ilością fragmentów naczyń wczesnośredniowiecznych oraz z grudkami polepy i węgielkami drzewnymi. Pod nią stwierdzono dwie jamy wkopane w calec. W ich obrębie znaleziono ceramikę wczesnośredniowieczną, przepalone kamienie wapienne oraz grudki polepy i węgle drzewne. Materiał zabytkowy z warstwy i jam datowany jest na okres od początku wieku XII do połowy wieku XIII.

KRAKÓW - SIDZINA
Stanowisko 1

patrz
wczesne średniowiecze

KRAKÓW - ŚRODMIEŚCIE
Brama Floriańska

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadził mgr Emil Zaitz. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Trzeci sezon badań. Osadnictwo wczesnośredniowieczne i średniowieczne oraz średniowieczne fortyfikacje miejskie.

Badania o charakterze sondażowym prowadzono w związku z rewaloryzacją Bramy Floriańskiej i murów obronnych w jej rejonie. Wykonano 2 wykopy usytuowane w północnej części bramy: wykop III zlokalizowano po wewnętrznej stronie wschodniego ramienia bramy, wykop IV wzdłuż północnego i wschodniego lica zachodniego ramienia bramy. W wykopach tych stwierdzono wczesnośredniowieczną warstwę kulturową i 2 średniowieczne poziomy użytkowe bramy. Odsłonięto fundamentową część muru bramy i mur szyi krótkiej.

Wczesnośredniowieczna warstwa kulturowa o miąższości 25-30 cm wystąpiła na głębokości 220 cm i zalegała nad warstwą calca. Stwierdzono występowanie fragmentów naczyń wczesnośredniowiecznych i średniowiecznych oraz ułamków kości zwierzęcych i drobnych grudek polepy. Ceramika datowana jest na pierwszą i drugą połowę wieku XIII.

I-szy średniowieczny poziom użytkowy bramy - stwierdzony został na głębokości 180 cm poniżej obecnej powierzchni, nad 30 cm podsypką żółtego piasku. W warstwie wystąpiły kamienie wapienne noszące ślady wygładzenia /pozostałość rozebranego bruku?/, ułamki kości zwierzęcych oraz pojedyncze fragmenty naczyń średniowiecznych /2 połowa XIII i początek lub połowa wieku XIV/.

II-gi średniowieczny poziom użytkowy bramy uchwycono na głębokości około 125 cm, nad podsypką piasku o miąższości 30-35 cm. Poziom ten wyznaczony został przez bruk wykonany z płaskich, mocno wygładzonych kamieni wapiennych. Na styku warstwy bruku z wewnętrznym licem murów bramy wystąpiły rynny ściekowe wykazujące nieznaczny spadek w stronę fosy. Materiał ceramiczny datowany jest na późne średniowiecze i czasy nowożytne.

Mur bramy - wyróżniono 2 fazy obecnie istniejącej budowli. Starsza faza to mury wykonane z nieregularnych kamieni wapiennych zalanych zaprawą zarówno w części fundamentowej jak i nadziemnej. Odsadzka fundamentowa muru występuje na głębokości 200 cm i łączy się z I-szym poziomem użytkowym bramy.

Młodsza faza wiąże się z wyłożeniem wewnętrznych ścian bramy dużymi ciosami wapiennymi i piaskowcowymi, położonymi na dostawionym do fundamentu murku o szerokości 40 cm. Murek ten posiada odsadzkę fundamentową umieszczoną na głębokości 140 cm. Młodsza faza murów bramy łączy się z II-gim poziomem użytkowym. Stopa fundamentu murów obydwu faz została posadowiona na calcu.

Mur szyi krótkiej. Odsłonięto częściowo zachodni mur zachowany w partii fundamentowej i fragmentarycznie w partii naziemnej. Mur wykonano z niewielkich, nieregularnych kamieni wapiennych zalanych zaprawą. Posadowiony został na wczesnośredniowiecznej warstwie kulturowej. Odsadzka fundamentowa umieszczona na głębokości 130 cm poniżej obecnej powierzchni. Mur szyi jest budowlą dostawioną do północnego lica bramy. Poziom umieszczenia odsadzki fundamentowej wskazuje na związek budowy tego muru z powstaniem drugiego poziomu użytkowego bramy.

Nad warstwą kulturową stanowiącą II poziom użytkowy bramy stwierdzono warstwę nowożytną o charakterze nasypowym.

KRAKÓW - ŚRODMIESCIE
Klasztor OO Dominikanów

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie

Badania prowadził mgr Emil Zaitz. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Drugi sezon badań. Osadnictwo wczesnośredniowieczne i średniowieczne oraz średniowieczna budowla klasztorna.

Badania prowadzono w związku z pracami budowlanymi na terenie klasz-